

วิทยานิพนธ์เรื่อง	ข้อเสนอการตีความของคำนิยามของคำว่า “เหตุสุดวิสัย”
	ตามกฎหมายไทย เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสากล
คำสำคัญ	เหตุสุดวิสัย
นักศึกษา	ทัตพิชา กรดวงษ์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.นิพันธ์ จิตะสมบัติ
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
พ.ศ.	2554

บทคัดย่อ

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 8 การตีความคำนิยามของคำว่า “เหตุสุดวิสัย” ของไทยจะมีคำนิยามที่แคบไม่ทันต่อยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป โดยได้ศึกษาถึงหลักเกณฑ์ทางกฎหมายของต่างประเทศในระบบคอมมอนลอว์ ระบบซีวิลลอว์และหลักกฎหมายสากลที่เกี่ยวกับวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและกรณีการชำระหนี้ที่เป็นไปอย่างยากลำบาก (Hardship) ว่าสามารถนำหลักการใดมาปรับใช้กับการตีความคำนิยามของคำว่า “เหตุสุดวิสัย” ของไทยได้ ผลการศึกษาพบว่าประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของไทยไม่สามารถนำมาปรับใช้กับวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและกรณีการชำระหนี้ที่เป็นไปอย่างยากลำบาก (Hardship) ดังนั้น หากเกิดกรณีปัญหาเกี่ยวกับการไม่สามารถปฏิบัติการชำระหนี้ได้เพราะเกิดเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญของสัญญาภายหลังที่ทำสัญญา โดยที่คู่สัญญาไม่อาจคาดคิดมาก่อนในขณะที่ทำสัญญานั้น แล้วส่งผลให้การชำระหนี้เป็นภาระหนักเกินควรแก่คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมากเกินไปจนทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันระหว่างคู่สัญญา คู่สัญญาผู้ต้องรับภาระในการชำระหนี้มากเกินไปนั้นจะต้องรับชำระหนี้อย่างสิ้นเชิงเนื่องจากในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 8 ไม่ได้บัญญัติเรื่องดังกล่าวไว้จึงทำให้คู่สัญญาไม่มีสิทธิที่จะปรับข้อสัญญาหรือเลิกสัญญากันได้ตามเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาการตีความของคำนิยามของคำว่า “เหตุสุดวิสัย” ของไทย โดยการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 8 ของไทย ให้บัญญัติเพิ่มเติมหลักกฎหมายและผลที่เกี่ยวข้องกับวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและการชำระหนี้ที่เป็นไปอย่างยากลำบาก หรือการชำระหนี้ที่เป็นภาระหนักเกินควร (Hardship) ไว้ให้ชัดเจนในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เพื่อที่ว่าหากเกิดข้อพิพาทลักษณะดังกล่าวเกิดขึ้นคู่สัญญาจะสามารถขอเจรจาปรับปรุงข้อสัญญาหรือเลิกสัญญาได้หากการปรับข้อสัญญาไม่เกิดประโยชน์ซึ่งจะทำให้เกิดความไม่ธรรมแก่คู่สัญญามากขึ้นและเป็นการแก้ไขปัญหในการปรับใช้กฎหมายในเรื่องดังกล่าว

ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยนำหลัก UNIDROIT Principle มาพิจารณาควบคู่ไปกับการแก้ไขเพิ่มเติมการตีความของคำนิยามของคำว่า “เหตุสุดวิสัย” ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 8 ของไทย

THESIS TITLE	PROPOSALS FOR THE INTERPRETATION OF THE DEFINITION OF “FORCE MAJEURE” UNDER THAI LAW IN CONFORMITY WITH INTERNATIONAL PRINCIPLES.
KEYWORDS	FORCE MAJEURE
STUDENT	THATPICCHAR KHUDWONG
THESIS ADVISOR	ASSOCIATE PROFESSOR .DR. NIPANT CHITASOMBAT
LEVEL OF STUDY	MASTER OF LAWS
YEAR	2011

ABSTRACT

According to Civil and Commercial Code section 8, the definition of “FORCE MAJEURE” in Thai Law is incomprehensive and not up to date. A case study was conducted on the rule of law abroad, in particular, Common and Civil law systems, including the International Rule of Law in relation to economic crisis and performance difficulties (Hardship), as a means to discover what rules can applied in constructing a new definition of “FORCE MAJEURE” for Thai Law.

The case study revealed that the current Civil and Commercial Code in Thai Law cannot be applied in the instance of economic crisis and performance difficulties (Hardship). Therefore, in the event of performance difficulties and inability to pay one’s debt as a consequence of essences of contract changes after the parties have signed the contract, it becomes an inevitable burden to either party and results in nonequivalence between parties. Thus, the party who bears the burden is liable to performance according to the original conditions of the contract as Civil and Commercial Code Section 8 of Thai Law does not clearly prescribe for such a possibility in its understanding of “FORCE MAJEURE” and hence the party has no right to either adjust the terms of contract or rescind the contract.

Therefore, the researcher suggested that a redefinition of “FORCE MAJEURE” for Thai Law and Civil and Commercial Code section 8 should take into account and clearly define the situation of economic crisis and performance difficulties (Hardship) so that dispute in future happens, parties can adjust the terms of a contract or rescind it, ensuring fairness to both parties.

By conjunctly employing the UNIDROIT Principle in constructing a new definition of “FORCE MAJEURE” in Civil and Commercial Code section 8 of Thai Law, this will result in greater efficiency in Thai Law.